

bb.1./szeptembertől ... folyt./zsu

a főváros pedagógus munkaerőgondjain enyhítendő budapestben az idén a pályakezdeők mintegy 20 százaléka helyezkedhet el, s ennél is magasabb arányban várnak a fővárosi iskolák tanítókat. ezt követően a legtöbb pályakezdeő pest, szabolcs-szatmár, borsod-abauj-zemlén, szolnok, fejér és hajdu-bihar megyében található iskolára. szabolcs-szatmárba különösen sok általános iskolai tanárt várnak.

az eddigi tapasztalatok szerint az idén közelebb került egymáshoz a szakember kínálat és kereslet, bár e kettő sok esetben most sem esik egybe. a tanítóképzőkben végzők egy része például aligha helyezkedhet el saját megyéjében, más megyékben azonban szívesen látják őket.

megnyugtató viszont az összhang az iskolák igényei és a tanárképzők általános iskolai szaktanár „kínálata”, között. ezen belül is például a biológia- vagy a kémiaszakos tanároknál kedvezőbbek az elhelyezkedési lehetőségeik az ének, a rajz, a testnevelés vagy a gyakorlati foglalkozás-szakos tanároknak. a egyetemeken végző leendő középiskolai tanároknak csaknem teljes egészében pedagógus állásokat ajánlottak a tanácsok, a munkahelyek, s ez hasonló az előző évek gyakorlatához. kevésbé van választási lehetőségük azoknak, akiknek csak az egyik szakjuk tanári szak. a munkahelyek eddig nem irtak ki pályázatot például néprajzosoknak, régészeknek, művészettörténészeknek. az egyetemek könyvtár-népművelés szakán is többen végeznek, mint ahány állás kínálat jelenleg van. van viszont megfelelő választási lehetőségük a magyar-történelem, a magyar-orosz, az orosz- és más idegen nyelv és a matematika-fizika szakos középiskolai tanároknak.

a hallgatók pályázatait a felsőoktatási intézmények ezekben a napokban továbbítják a munkahelyekre, ahol azokat május 5-ig bírálják el. a döntésről értesítik az érdekelteket, majd május 20-ig a munkaszerződéseket is megkötik. ezt követően a megyei művelődésügyi osztályok, budapestben pedig a fővárosi pályaválasztási intézet gondoskodik a meghirdetett, de betöltetlenül maradt munkahelyek nyilvántartásáról. az „első nekifutásra”, valamilyen ok miatt sikertelenül pályázóknak az elhelyezkedésben is segítenek./mti/

-. -

-2-

3P

bb 2. kiszesek könyvterjesztő akciója - kulturális programok, országos játékok

i gy/pá um dg ie

1980. április 15.

nemes versengésbe kezdtek józsef attila születésének 75. évfordulója alkalmából a kisz szervezetek, elkezdődött a kisz kb kulturális osztályának a könyvterjesztő vállalatokkal közösen meghirdetett, könyvterjesztési versenye. az alapszervezeti közösségek, az ifjúsági klubok, brigádok tagjai várhatóan összesen több tízezer ifjúkommunista vállalkozik majd arra, hogy társadalmi munkájával a községekben, tanyaközpontokban, a bejáró dolgozókat szállító vonatokon és minden más, még ellátatlan területen megteremtse a könyvvásárlás lehetőségét. az eladott könyvek értékének 10 százalékát az alapszervezetek a verseny zárultával könyvjutalomként kapják vissza.

fa verseny a jövő év márciusáig tart.

az olvasóközönség javára végzett munka a kisz 1980/81-es mozgalmi évében a „könyv és ifjúság”, elnevezésű kulturális akcióhoz kapcsolódik, amely már az elmúlt esztendőben is író-olvasó találkozók, könyvkiállítások, irodalmi műsorok, vetélkedők szervezésével vált népszerűvé. az ifjúsági szövetség az elkövetkező hónapokban is arra buzdítja a fiatalokat, hogy formáságotól mentesen szervezzenek könyves programokat, s igyekezzenek mindannyian megszerezni a könyvtárakban való értő tallózáshoz, a válogatáshoz nélkülözhetetlen ismereteket is.

az áprilisban kezdődött új mozgalmi évben ugyancsak folytatódnak a szocialista országok kulturális értékeinek megismerésére, a honismereti mozgalom továbbfejlesztésére és a művészetekkel való közelebbi barátkozásra tavaly indított akciók amelyek „művelt ifjúságért, korszerű műveltségért”, elnevezéssel váltak ismertté.

akik a „hazai tájakon”, kívánnak tovább barangolni, országjáró utazásaikhoz, új ismeretek gyűjtéséhez sok segítséget kapnak az expressz ifjúsági és diák utazási irodától. az idei irodalmi évfordulókhöz kötődve, költőink, íróink alkotói életútjának kiemelkedő állomásait keresik fel az ifju turisták, hogy az alapszervezetekhez már megküldött 30 ezer játéklapon szereplő kérdésekre helyes válaszokat adhassanak. a legjobbak a jövő év áprilisában részesülnek jutalomban. a fődíj expressz-ut, s lesznek akik turafelszereléssel gyarapodnak.

/folyt.köv./

- 3 -

3P

bb 2. /kiszések ...folyt./um

a testvérmegyei, testvérvárosi kapcsolatok ápolásának egyik sajátos ifjúsági formájává vált tavaly a „barátaink, akció.” a cél továbbra is valamely szocialista ország művészetének, kulturális hagyományainak, történelmének megismerése. a kisz alapszervezetek arra törekcsenek, hogy személyes kapcsolatokat is teremtsenek a testvérintézmények fiataljaival.

a „művészet és ifjúság, akció” tavaly az amatőr ifjúsági mozgalom hetvenezer énekesét, táncosát, zeneművészt és színtársulati tagját mozgatta meg; az idén elsősorban a filmművészet megismertetését, megszerettetését szolgálja. az ifjúsági filmpapok helyi rendezvényihez a mokép címjegyzéket ad közre, amelyben a fiatalok figyelmébe ajánlja az érdeklődésükre számotartó értékes alkotásokat. az előző időszak könyves játékaiknak sikerén felbuzdulva a „filmvilág, címmel hirdettek játéksorozatot, mintegy alkalmat adva az alapszervezetek, az ifjúsági klubok tagjainak, hogy vidám fejtörőkön adjanak számot filmművészeti ismeretükből. a játékokban, versenyekben legjobban szereplő csapatok és egyéni versenyzők a jövő év tavaszán a tv nyilvánossága előtt mérik össze tudásukat. áprilistől februárig tart a „filmhíradó játék,; a megoldandó rejtvények a magyar filmhíradóban jelennek majd meg, rendszeres időközönként. /mti/

-. -

bb 3. vakációs vándortáborok az uttörőknek

i iv/mi um dg ie

1980. április 15.

a nyári vakációban mintegy kétezer fővárosi uttörő indul majd utnak, hogy vándortáborozáson ismerkedjék meg hazánk legszébb tájaival, történelmi nevezetességeivel. a gyerekek több mint félszáz csoportban 22 különböző utvonalat járnak be. a 10-14 napos táborok közül a legtöbbnek az északi középhegység természeti, történelmi emlékekben gazdag vidéke ad otthont.

érdekes, izgalmas utnak ígérkezik a partizánok utjain elnevezésű vándortábor, tagjai felkeresik több partizáncsoport harcainak színhelyét. ugyancsak a múltat kutatják azok a pajtások, akik petőfi nyomában, pápától keszthelyig látogatják meg a költő egykori szállásait, emlékhelyeit.

/folyt.köv./

- 4 -

BP

bb 3. /vakációs ...folyt./um

„a kimsz-esek utján, vándortábort a vidéki pajtások részére szervezi a magyar uttörők szövetsége. tizenhat csoportban mintegy félezer diák keresi fel a fővárosban és a környéken található munkásmozgalmi emlékeket, a kimsz-esek volt találkozóhelyeit. az „utiprogramban, szerepel egyebek között a csillebérci uttörőtábor, s ellátogatnak a gyerekek a hűvösvölgyi erdei tornapályára és a pálvölgyi cseppkőbarlangba is.

a bátrabbak kerékpáros vándortáborokba jelentkeztek. a biciklis pajtások - budapestiek és vidékiek - három utvonala közül választhattak: egy csoport pécsről indul és baranya megyét járja be, s egy-egy kerékpáros társaság két utra „világot látni, győrtől nagykanizsáig és szolnoktól debrecenig./mti/

-. -

bb 4. nemzetközi dzsesszhétvége

i kj/um dg ie

1980. április 15.

nyolcadik alkalommal rendezi meg a magyar rádió a nemzetközi dzsesszhétvégét. ezuttal is - április 18. és 20. között - a nagykanizsai hevesi sándor művelődési központ ad otthont az évenkénti rangos zenei programnak. a programokat a rádió egyenes adásban közvetíti. három napon keresztül neves magyar és külföldi zenészek és zenekarok lépnek a pódiumra.

elsőként - péntek este 7 órakor - a párizsi dzsesszkvartett műsorával ismerkedhetnek meg a kulturális központ látogatói, valamint a rádióhallgatók, majd az amerikai benny bailey, fritz pauer és az ~~osmet~~ fritz osmet mutatkozik be a magyar közönségnek. szombaton lesz hallható többek között berkes balázs duója és a bolgár veszelin nikolov kvartettje. a dzsesszfesztivál április 20-án a kovács andor együttes, a szabados györgy trió, valamint a tallinni jarmila saarsalu sextett műsorával ér véget. *ausztrál*

a zenész-találkozó programját az idősebb amerikai dzsesszgeneráció képviselőiről készült filmek bővítik. /mti/

-. -

- 5 -

BP

bb.5. mult századi takácsszőttesek a kapuvári muzeumban

mzs/st/zsu ie

1980. április 15.

a 19. századi takácsszőttesek: házivászon asztal-
terítők, kenyérruhák, párnahajak és ágyterítők, az egykor virág-
zó takácsmesterség ma már ritkán előforduló darabjai kerültek
nemrégiben a kapuvári hansági muzeum birtokába. kapuvár
környékén a mult század végéig több takács tevékenykedett.
a hanság széli kendertermesztő gazdáktól kapták a fonalat,
amelyből a vásznat szőtték, a kelméket horgolással, himzés-
sel díszítették./mti/

--

bb.6. takarékosabban az importanyagokkal - a fővárosi
tanácsi vállalatoknál

i/az/z/dg/zsu ie

1980. április 15.

a műszaki fejlesztés és termékszerkezetük korszerű-
sítése során ügyelnek arra is, a budapesti tanácsi vállala-
tok, hogy takarékoskodjanak a külföldi piacokról be-
szerzett alapanyagokkal, alkatrészekkel - állapították meg
a fővárosi tanács ipari főosztályán. a hatáskörükbe tar-
tozó vállalatok tavaly csaknem 397 millió forint értékben
szereztek be, dolgoztak fel importanyagokat. az idén hat
százalékkal mérséklődik ez az összeg.

számított devő import-megtakarítást tervez a fővárosi
ruházati szolgáltató vállalat. a több millió forint megta-
karítás jó része szücsrészelegé javára írható. e törekvésben
a divat is kezére játszott, manapság ugyanis szívesen vásá-
rolják a bőrbetéttel, csikokkal díszített bundákat, s a ge-
reznák közé varrt hazai sertésvelur nyilvánvalóan olcsóbb,
mint a valutáért vásárolt nemesprém. a bőrök kikészítésé-
nél az eddig importból származó finomított olaj helyett
hazait használnak.

a fővárosi műanyagipari vállalat a szocialista or-
szágok alapanyagellátó vállalatai között lett partnerre, s
sikerral „cserkészte be”, a hazai ipart is. az idén már
csehszlovákiából származó üvegszálat alkalmaznak a koráb-
ban használt drágább nyugati áru helyett különböző gyárt-
mányaik - poliészter csövek, tartályok - falának erősíté-
séhez. hazai termékkel helyettesítik az eddig
devizáért vásárolt mügyantát.

/folyt.köv./

-6-

BP

bb.6./takarékosabban ... folyt./zsu

a finommechanikai vállalatnál a technológia módosításával
érték el eredményt. az elektromos műszerekhez készített
ezüstérintkezőket eddig szegecselték, most hegesztik, s
ily módon a korábban felhasznált nemesfémnek csupán kéthar-
madára van szükség. a vállalat műszaki és munkásgárdáját
dicséri, hogy a külföldi gépekhez - például a penge-
gyártó gépsorhoz - ezután nem kell külföldről beszerezni
az alkatrészeket - saját szerszámkészítőik gondoskodnak a
pótlásról.

a fővárosi vegyesipari szolgáltató vállalat keresett
kisbutoraihoz ezentúl a külföldről behozott fenyőfűrészáru
mellett hazai nyersanyagot, gőzölt bükköt és akácot is fel-
használ, csökkentve ezáltal az önköltséget, s ami legalább
ilyen fontos: a termék minősége semmivel nem rosszabb a ko-
rábbinál. a fővárosi fotóvállalat a forte termékeinek na-
gyobb arányu felhasználásával tervez importmegtakarítást.

alapos piackutatással, kellő tájékozottsággal
nem csekély összegű valuta takarítható meg. ezt pél-
dázák a patyolat és a sütőipari vállalat tervei; fejleszt-
ésüket a hazai és a szocialista országokból berezhető
gépekre, berendezésekre alapozták./mti/ ^{szc}

--

bb.7. magyar nyultelep a nilus mentén

igó/kz/zsu ie

1980. április 15.

a nyul őshazájában, egyiptomban épít nyultenyésztő
telepet a bikali állami gazdaság. az ókori ábrázolások alap-
ján a szakemberek valószínűnek tartják, hogy az üregi nyul-
őse a nilus vidékéről származik. a mecsői hegyháton gazdál-
kodó nagyüzem a gödöllőn kinemesített fehérgyöngy nevű
hófehér nyulat „ülteti vissza”, egyiptomba. ez ma a világ
egyik legjobb hústípusu házinyula.

/folyt.köv./

-7-

BP

bb.7./magyar nyultelep ... folyt./zsu

az agroinvest közreműködésével kairó közelében - a nilus mentén - állítják fel az első telepet, amely üzembehelyezése után évi 410 ezer fehérgyöngyöt képes kibocsátani. a panelépületek és berendezéseik itthon készülnek, s magyar szakemberek irányításával szerelik össze őket a helyszínen. a világon a jelenleg legkorszerűbb technológiát adják át a bikaliak az arab partnernek.

az üzem működését irányító egyiptomi szakembereket a mecseki gazdaságban képezik ki. a nilus mentén viszont bikali szakemberek segítik majd a telep személyzetének kiképzését, a termelés megindítását és a kezdeti problémák megoldását./mti/

-. -

bb.8. fólia alatt a laskagomba

dáv/ká/zsu ie

1980. április 15.

fólia alatt termesztik a laskagombát a dégi szabadság termelőszövetkezetben. ezer négyzetmeter fedett területről az idén 16000-18000 kilogrammot szednek le és szállítanak az üzletekbe. a gombát speciális - kukoricaszár és csutka, valamint szalmakeverékből álló - termőtalajon „érlelik”, s magát a fehérjedus táptalajt is hasznosítják: a szarvasmarhaállománnyal etetik fel.

a laskagombatermesztés jól jövedelmez a gazdaságnak: előreláthatóan mintegy hétszáz ezer forint árbevételre tesznek szert az idént./mti/

-. -

-8-

3P

bb.9. tuzokdűrgés a sárréten

dáv/ká/zsu ie

1980. április 14/5.

megkezdődött a tuzokkakasok násztánca - a dűrgés - a fejer megyei sárréten, a dunántúli tuzokrezervátumban, ahol ősi környezetükben élnek, fészkelnek a magyar puszták kifordított szívében lévő, nagytestű madarai. a dűrgő tuzokkakasok kifordított szárnyakkal, disztollaikat mutogatva rendkívül szép látványt nyújtanak, hófehér toll-labdához hasonlítanak. a magyar madártani egyesület fejer megyei csoportjának tagjai szolgálatot szerveztek az értékes madarak védelmére, a dűrgés, majd később a fészkelés időszakában.

a sárréten egyébként az idén tavasszal végzett „tuzokszámlálás”, szerint, már hetven védett madár él./mti/

-. -

bb.10. „mecseki menyasszonyok”,

igó/st/zsu ie

1980. április 15.

mint megannyi kis menyasszony, hófehérbe öltöztek a kökénybokrok a mecseki dombokon. százados népi megfigyelés szerint: a kökény elvirágzása a hideg időszak végét, a tavasz beköszöntét jelzi. az idén különösen dusan rakódott meg virággal a kökény, a hűvös áprilisi időjárás kifejezetten kedvezett a növényeknek. egy-egy ágon 30-40 pöttömnyi virág diszlik, oly sűrűn, hogy szinte egyéolvadnak a fehér csokrokcskák. sokan gyűjtik a kökényvirágot, mert a belőle készített tea kellemes illatu és jó aromájú, amellyel gyógyhatása is van. a gazdag virágzás jó termést ígér. márpedig az ősszel érő, sötétkék kökényszemek ujabban nemcsak az ég madarait táplálják, hanem a gyümölcsöt az erdei termék vállalat is gyűjti és szörpizesítőnek dolgozza fel./mti/

-. -

-9-

3P

bb 11. kevesebb utkárt okozott a tél - jó ütemben haladnak az utjavítások

i gl/mi um sl ie

1980. április 15.

a tavasz beköszöntével nagy erővel megkezdődtek az utjavítások. idén - hála a tervszerű megelőzésnek - kevesebb utkár írható a tél számlájára. így is több mint háromezer ember szorgoskodik az uthálózat rendbehozatalán. a munkálatok előreláthatólag mintegy 140 millió forintot emésztenek fel.

hosszantartó, kemény telet hagytunk magunk mögött. a szakemberek szerint azonban részint éppen ennek köszönhető, hogy a közlekedést súlyosan hátráltató uthibákat nem okozott az időjárás. a változékony, olvadásokkal, esőzessel teli idő ugyanis rosszabb, mint a száraz hideg, mert a csapadék beszívároga a burkolat repedéseibe a földre, és tönkreteszi az altalajt. idén ez nem következett be, ezért kedvezőbb a helyzet mint az elmúlt években. ennek ellenére néhány területen - így különösen hajdu-bihar, bács-kiskun és szolnok megyében - főként a mellékutakon, súlyosabb utkárok is keletkeztek. ezért az erőket elsősorban ezekre az országrészekre kellett összpontosítani.

a tennivalók oroszánrészét a kátyúk feltöltése jelenti, a munka jól halad. eddig több mint 30 ezer tonna aszfaltkeveréket építettek be a burkolatba. megfelelő ütemben folyik a nagyobb felülethibák javítása és az időjárás kedvezőbbre fordultával megkezdődhetett az aszfaltszönyegezés is.

a tervek szerint haladó utjavítás sem homályosíthatja el azonban a megelőzésnek, az uthálózat ésszerű kimélésének fontosságát. erre helyezik a súlyt a megyék közúti igazgatóságai is. az előregedett alsórendű utak burkolatát bitumenes védőréteggel vonják be, ami elzárja a rejtett repedéseket. ugyancsak a megelőzést szolgálják a gépkocsik számára előírt súlykorlátozások. a szomszédos országokban - olvadás idején - sokkal szigorubbak az ilyen irányú intézkedések, mint hazánkban. nálunk az utóbbi három évben az utügyi hatóságok csak elvétve éltek ezzel a jogukkal. ezért indokolatlan az ilyen

esetekben olykor tapasztalható felzudulás. annál is inkább, mert a beszakadó utfelület kijavítása kilométerenként több mint 2 millió forintba kerül. /mti/

- 10 -

bb 12. mesterséges vizzuhatag szénporrobbanás ellen

ráb/um ká ie

1980. április 15.

sikeres kísérletek után az idén újabb szénbányákban vezetnek be új módszert a bányatüzek továbbterjedésének megakadályozására. az új eljárás lényege egy olyan mesterséges vizzuhatag-csapda, amely a legkritikusabb pillanatban lép működésbe. a sujtólégveszélyes fejtésekhez vezető bányavágatokban speciális műanyagból készült nagy méretű tálcákat függesztenek fel a vágatok főtéje alatt és az oldalfalak mentén. egy-egy edénybe 40-80 liternyi vizet töltenek. az esetleges metánrobbanás pillanatában elinduló lökőhullámok összetörrik a tálcákat, s így a kiömlő víz függőnyt alkotva utját állja a néhány pillanattal később érkező lángoknak. a hűtő- és az oltóhatás együttesen gátolja meg a tűz továbbterjedését.

ugyancsak a bányatüzek elhárításának új eszköze az automatikus tűzoltó berendezés. a vízszállító csőrendszerre épített berendezés veszély esetén automatikusan működésbe lép, eloltja a tüzet. a készülékhez tartozó fiola ugyanis olyan folyadékot tartalmaz, amely a hőre rendkívül érzékeny és gyorsan terjed. ez a folyadék már 50 fokos hőmérsékleten szétrepesztja a fiolát, s ennek hatására megnyílik a vízpermetező készülék membránszelepe. az automatikus tűzoltó berendezést közvetlenül a gépek, gumiszalagok közelében szerelik fel, ahol surlódás vagy elektromos zárlat miatt tűz keletkezhet. eddig már 500 automatikus tűzvédelmi berendezést építettek be a bányákba, s az idén újabb 100-at vásárolnak.

bár a hazai bányákban évről évre csökken a tüzesetek száma, s ma már nagyon ritkán riasztják a bányamentőket földalatti tüzhöz, az idén is jelentős összegeket költ a szénbányászati tröszt a veszély további csökkentésére. ebben az évben például 24 kilométer vízcsőhálózatot építenek ki, s ezzel 230 kilométer ilyen hálózat szolgálja a tűzvédelmet a bányákban. a fokozottan tűzveszélyes összes bányát ellátták már égésgátló anyagokat tartalmazó kábelekkal és gumiszalagokkal. eddig 1000 kilométer ilyen kábelt és 180 kilométer gumiszalagot helyeztek üzembe. most már a kevésbé tűzveszélyes aknákat is ellátják a költséges, de a bányászok biztonságát jól szolgáló tűzvédelmi berendezésekkel. /mti/

7.40/um

- 11 -

820
mti

bb 13. nemesítési siker - hektáronként 50 tonna burgonya

tóa/um kz ie

1980. április 15.

két új burgonyafajtát állított elő sárvári István tudományos kutató, a keszthelyi agrártudományi egyetem munkatársa. mindkettő előzetes elismerést kapott. a hazai körülmények között gazdaságosan és biztonságosan termesztendő, magas fehérjetartalmu, a vírusos betegségeknek ellenálló sárga és a magyar fogyasztók által különösen kedvelt rózsza fajta hektáronkénti terméshozama üzemi termesztésben megközelíti az 50 tonnát. az egyetemen szorosan együttműködő somogy, veszprém, zala és szabolcs-szatmár megyei mezőgazdasági üzemekben a hét elején kezdtek meg - a kutatók közreműködésével - az új típusú keszthelyi burgonyafajták ültetését. ezt azonban még nem fogyasztásra termelik. az egyetemi kutatók számítása szerint idén nyáron már annyi burgonyát állítanak elő, hogy 1981. tavaszára el látják az egész magyar mezőgazdaságot vetőburgonyával, s ezzel mentesítik a népgazdaságot a vetőgumó importtól. /mti/

-. -

bb 14. mesterséges süllőfészkek a balatonban

káp/um kz ie

1980. április 15.

a balatoni halgazdaság dolgozói az idén is nagy számú - együttesen 5000 - mesterséges süllőfészket helyeznek ki a tóba. a süllők „szívesen veszik”, ezt a segítséget: a borókából, elhasznált hálóból, ugynevezett hálóbojtából készített mesterséges fészkekbe rakják ikrájukat. a számítások szerint így módon mintegy 400 millió ikrát gyűjthetnek össze, illetve szállíthatnak a balatonudvari keltetőbe, ahonnan később, de még kelés előtt visszahelyezik a balatonba. az ikragyűjtésnek e módszerét Magyarországon egyedül csak a balatoni halgazdaság alkalmazza, mégpedig azzal a céllal, hogy az ikrákat megóvjá a szélviharoktól, a pusztulástól. /mti/

-. -

- 12 -

7.45/um

825/07

bb 15. újabb parkerdőt létesítenek vas megyében

Lér/um kz ie

1980. április 15.

újabb parkerdővel gazdagodik vas megye: a csepreg község határában lévő mintegy 40 hektáros erdőt teszik alkalmassá pihenésre, felüdülésre, sportolásra, a szabadidő hasznos eltöltésére. már rendbehozták a területén lévő bővizű forrás környékét, utakat építenek, esőbeállókat, pihenőhelyeket, szalonnasütőhelyeket alakítottak ki, s már épül az erdei tornapálya is. a parkerdő építését a lakosság és a helyi termelő szövetkezet társadalmi munkával segíti, s így a tervek szerint már májusban, a hagyományos vas megyei környezet- és természetvédelmi héten átadják rendeltetésének.

vas megyében, ahol már tíz évvel ezelőtt átfogó tervet készítettek a parkerdők fejlesztésére, a csepregi lesz a tizenegyedik ilyen jellegű szabadidő központ, s a megye ezzel teljesíti is erre vonatkozó fejlesztési programját. /mti/

-. -

bb 16. magasraktárak lengyeltőtiből

káp/um st ie

1980. április 15.

magasraktárak gyártását kezdték meg a kaposvári mezőgép lengyeltőti gyáregységében. két típust készítenek, az egyiket az intranszmas magyar-bolbár közös vállalat tervei alapján. ez a bonyolultabb, magasabbfokú automatikával ellátott, nagyobb teherbíró képességű magasraktár. az itt alkalmazott gépek akár 24 méter magasra is felemelik az egységgravitációt. az intranszmas a gyártást anyagilag is támogatta: az együttműködési megállapodás alapján 14 millió forint értékű szerszámgépet szállított lengyeltőtiba. a másik, egyszerűbb konstrukciót a vegyterv mérnökeinek tervei szerint készítik.

az anyagmozgatás gépesítése és az acélvázak alkalmazása lehetővé teszi, hogy a raktározás fölfelé terjeszkedjen. így jóval kevesebb az alapterület-igény és jelentős élőmunka megtakarítást lehet elérni. az idén hét magasraktár acélvázat készítenek el lengyeltőtiban a hozzávaló felrakó gépekkel. /mti/

-. -

- 13 -

830/07

bb.18. frissítés nélkül tíz év alatt feleződnek biológiai ismereteink - a medicina kiadó sajtótájékoztatója

t of/mm/ok hgy

1980. április 15.

mind a laikusok, mind a szakemberek egészségügyi tájékozottságában, illetőleg alapképzésében fontos szerepet tölt be a biológiai témájú könyvek publikálása, ugyanis a legkülönbözőbb formákban megtanult, iskolás ismereteink körülbelül tíz évenként „feleződnek”, ez azt jelenti, hogy a tudomány új és új eredményei vagy kiszorítják a korábbi ismereteket, vagy - adott esetben - megváltoztatják a tudomány korábbi álláspontját. - ezeket a gondolatokat előre bocsátva tartott tájékoztatót dr. Csaba György professzor, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem biológiai intézetének igazgatója kedden a muosz-ban, a medicina kiadó rendezvényén.

mindenekelőtt felhívta a figyelmet a lakosság meg lehetőségein alacsony színvonalu biológiai tájékozottságára, egészségügyi ismereteinek fogyatékoságaira. a legtöbb esetben - mint mondta - az iskola a „ludas”, egyszerűen a viszonylag alacsonyra állított követelményszint miatt. holott legalább annyira gyakorlati haszna van az élettani tájékozottságnak, mint azoknak a mindennapi ismereteknek, amelyeket a többi közismereti tárgyan oktatnak. nemcsak az orvosi, agrár és hasonló pályák szakembereinek van szükségük biológiai képzettségre, hanem - mindenkinek. a társas kapcsolatok, a munkahelyi, a közéleti serénykedés is elképzelhetetlen anélkül, hogy például „tudjunk bánni”, az emberekkel, legyen alapvető pszichológiai tájékozottságunk, némi fogalmunk az egészségkárosító - és könnyen kiküszöbölhető - környezeti ártalmakról.

a medicinánál évente mintegy 80 egészségügyi könyvet, szakmai kiadványt publikálnak. a szakemberek mellett a laikus közönség is érdeklődéssel fogadja azt a sorozatot, amely a biológia aktuális problémái címmel a tudományos kutatások, a gyakorlati gyógyászat, az egészségnevelés eredményeit és teendőit taglalja. most jelent meg a sorozat 16. és 17. kötete; az előzőben olvashatunk a si mértékegységrendszer biológiai alkalmazásáról, azután a pigmentsejtek biológiájáról, az emberi szervezet sugárérzékenységéről, az utóbbi kötetben a terhesség alatt alkalmazott nemihormon-kezelések magzati ártalmairól. még az idén megjelenik az ugynevezett pszichoszomatikus orvoslásról szóló kötet, amely a testi és lelki problémák összekapcsolt kezeléséről, gyógyításáról szól. népszerű formában írt ismeretterjesztő-gyarapító kötetekhez juthatnak például a cukor- és a vesebetegek, a fiatal szülőknek csecsemőgondozási könyvvel sietnek a segítségükre./mti/

- 14 -

10.40/-ok

12⁰¹07

bb 19. öngyulladásból bányatűz zabákon - személyi sérülés nem történt, anyagi kár nem keletkezett

han/ká-ju hgy

1980. április 15.

öngyulladásból származó bányatűz keletkezett hétfőn délután a mecseki szénbányák komlói zabák bányauzemében a 10-es telepi légvágóban, ahol előkészítő munkákat folytattak. a tüzet időben észlelték és a dolgozókat a veszélyeztetett területről kivonták. értékes berendezések itt nem voltak. a bányamentők közreműködésével munkálkodnak a tűz lokalizálásán. kedd reggelre elkészült az első gát, s még további kettőt építenek, hogy teljesen elzárják az égést élesztő levegő utját, így a tűz önmagától kialszik.

a veszélyeztetett bányarészből a dolgozókat más munkaterületre telepítették át. /mti/

bb.17. naponta 30 tonna paraj

mzs/ká/ok hgy

1980. április 15.

kedden a győri hűtőházban megkezdtek az őszi vetésű paraj feldolgozását. a szokatlanul hűvös tavaszi idő csaknem két héttel késleltette a paraj beérését, minőségében azonban szerencsére nem tett kárt. bizonyítják ezt az első szállítmányok is, amelyek a szigetközi darnózseli termelőszövetkezetből érkeztek a feldolgozókhöz.

a győri hűtőház ezer tonna eltevését irányozta elő a május végéig tartó paraj-szezonban. ehhez a teljesítményhez teremtették meg a műszaki-technikai feltételeket. a spenót feldolgozás teljes folyamatát korszerűsítették. új gépeket állítottak munkába, amelyen naponta 30 tonnát készítenek ebből az izletes főzelékféléből, s ugyanakkor mentesítik az emeléstől, és az egyéb nehéz fizikai munkától a hűtőházi dolgozókat.

a mélyhűtött paraj fél kilógrammos csomagolásban kerül az üzletbe. az idei termelés nagyobb hányadát a hazai kereskedelemben értékesítik, s mintegy 300 tonnát az nszk-ba exportálnak./mti/

- 15 -

11.15/-ok

12⁰¹07

bb. 20. kemenceépítés határidő előtt

i be/mm-ju pp hgy

1980- április 15.

a kohászati gyárépítő vállalat szakemberei a tervezett 16 nap helyett egy nappal korábban fejezték be az ózdi kohászati üzemekben az 5-ös számú acélgyártó kemence nagytépitését. a munkát nehezítette, hogy időközben a 9-es kemence váratlanul meghibásodott, amelynek kijavítását is elvégezték a helyszínen lévő szerelők és kőművesek alig két nap alatt. az egy nappal korábban üzembe helyezett kemence és a rendkívül gyorsan elhárított üzemzavar mintegy 900 tonna többletacél gyártását tette lehetővé. a nagy feladat sikeres megvalósításában jelentős szerepet játszott a két vállalat jó együttműködése.

az acélgyártó kemence nagytépitésébe, az acélszerkezetek nagy részének kicserélésébe, átfalazásába a kemenceépítő gyár-egység ózdi főépítésvezetősége dolgozóinak munkájába bekapcsolódott szerelési gyáregységük ózdi részlege is. a két gyár-egység szakemberei, élükön a kilián györgy és a bánki donát szocialista brigádokkal éjjel-nappal a husvétii ünnepek alatt is folyamatosan dolgoztak ózdon. /mti/

.-

bb. 21. időjárásjelentés

-ju hgy

1980 . április 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1980. április 15-én, 12 órakor:

tulnyomóan napos idő

a szovjetunió európai területén és nyugat-európában továbbra is változékony, csapadékos az időjárás. az atlanti-óceán felől érkező hűvös és a földközi tenger térségéből származó enyhe, nedves léghullámok keveredési zónája spanyolország, franciaország valamint a brit-szigetek fölött helyezkedik el. ezeken a területeken sokfelé esik az eső, erős szél fúj, a hőmérséklet több fokkal elmarad az ilyenkor szokásostól. a szovjetunió európai területének nagy részére még mindig hideg, sarkvidéki eredetű levegő áramlik, hatására többfelé havazik, a hőmérséklet csucsértéke általában csak mínusz 1 plusz 4 fok között alakul. kontinensünk legnagyobb részén továbbra is magasnyomású légköri képződmény alakítja az időjárást. a lezálló légmozgások hatására általában derült, száraz idő van. a csaknem zavartalan napsütés jelentősen fölmelegíti a levegőt, a hőmérséklet csucsértéke néhány fokkal magasabb, mint az április közepének megfelelő átlag.

/ folyt. köv./

bb 21. /időjárásjelentés ... folyt./-ju

hétfőn országszerte derült, száraz idő volt, 10-13 órán át sütött a nap. délutánra 17-21 fokig melegedett fel a levegő. a déli, délnyugati szél megélénkült, nyugat dunántúlon egy-egy erős szellőkés is előfordult. éjszaka felhőtlen volt az ég, gyenge a légmozgás, így hajnalra mínusz 1-plusz 7 fokig csökkent a hőmérséklet. kedden délelőtt folytatódott a felhőtlen, száraz idő. a zavartalan napsütés 11 órára 11-17 fokig melegítette fel a levegőt.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 13,5 fok volt, a százéves átlagnál 2,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 16 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1023 mb, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

----- derült, száraz idő. időnként megélénkülő déli, délnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1 és 6 fok között, a legmagasabb nappali hőmérséklet 20 és 24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 346 cm, a víz hőmérséklete: 9,2 fok. /mti/

.-

bb.22. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

ok hgy

1980. április 15.

1. szeptembertől 4700 új pedagógus
 2. kieszesek könyvtérjesztő akciója
 3. vakációs vándortáborok az uttorőknek
 4. nemzetközi dzsesszhétvége
 5. múlt századi takácsszőttek a kapuvári muzeumban
 6. takarékosabban az importanyagokkal
 7. magyar nyultelep a nilus mentén
 8. fólia alatt a laskagomba
 9. tuzokdörgés a sárréten
 10. „mecseki menyasszonyok
 11. kevesebb utkárt okozott a tél
 12. mesterséges vízpuhatag szénporrobbanás ellen
 13. nemesítési siker - hektáronként 50 tonna burgonya
 14. mesterséges süllőfészkek a balatonban
 15. újabb parkerdőt létesítenek vas megyében
 16. magasraktárak lengyelítőtiből
 17. naponta 30 tonna paraj
 18. frissítés nélkül tíz év alatt feleződnek biológiai ismereteink
 19. öngyulladásból bányatűz zabákon, személyi sérülés nem történt, anyagi kár keletkezett
 20. kemenceépítés határidő előtt
 21. időjárásjelentés
 22. hírjegyzék
- /mti/
- 14.00/-ok

.-.-

- 17 -

14.20
07

embargo 18.30 óráig!

bb.26. megkezdődnek az országgyűlési képviselők és a helyi tanácsstagok jelölőgyűlései

k bc/ok ie 1980. április 15.

az országgyűlési képviselők és a helyi tanácsstagok választását megelőző jelölőgyűléseket április 17-30 között tartják. választókerületenként a képviselők jelölésére egy, vagy több, a helyi tanácsstagok jelölésére egy jelölőgyűlést tartanak. a jelölőgyűléseket a hazafias népfront helyi bizottságai szervezik - a választási elnökségek és az országgyűlési választókerületi bizottságok közreműködésével - a lakóterületeken, továbbá az üzemekben, vállalatoknál, termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban, hivatalokban és intézményekben, valamint a fegyveres erőknél, fegyveres testületeknél és rendészeti szerveknél. szerinte az országban már megjelentek azok a hirdetések, amelyek a jelölőgyűlések helyét és idejét ismertetik.

mind az országgyűlési képviselők, mind pedig a helyi tanácsstagok jelölésének jogát a választópolgárok jelölőgyűlései gyakorolják. egy-egy választókerületben egy vagy több személy jelölhető. a jelöltekre javaslatot tehetnek a hazafias népfront szervei, a társadalmi szervezetek, az üzem, a vállalat, a termelőszövetkezet és más szerv dolgozóinak közössége, illetőleg tagsága, továbbá bármely választópolgár. országgyűlési képviselőjelöltek, illetőleg helyi tanácsstagjelöltek azok lesznek, akik a jelölőgyűlésen /jelölőgyűléseken/ megjelent összes választó egyharmadának szavazatát megkapták.

az országgyűlési képviselőjelöltekről névsor készül, amelyet a hazafias népfront országos tanácsának elnöksége benyújt az országos választási elnökségnek, a képviselőjelölteknek a jelölés elfogadásáról szóló nyilatkozatával együtt. ha a jelölés a törvényes követelményeknek megfelelő, a képviselőjelölteket az országos választási elnökség elfogadja. a helyi tanácsstagok jelölésének elfogadásáról a városi, fővárosi kerületi, illetőleg községi választási elnökség dönt. e döntés ellen a hazafias népfront helyi bizottsága kifogást emelhet a fővárosi, illetőleg a megyei választási elnökségnél, amely véglegesen dönt.

ha az előzőekben említett választási szervek törvényességi okból az országgyűlési képviselőjelölt, illetőleg helyi tanácsstagjelölt visszautasítása mellett döntenek, akkor a hazafias népfront helyi bizottsága új jelölőgyűlést hív össze. nem kell új jelölőgyűlést tartani, ha az érintett választókerületben a választók több személyt jelöltek.

az országgyűlési képviselőjelöltek és a helyi tanácsstagjelöltek nevét május 30-án hirdetmény útján teszik közzé./mti/

14.30/-ok

-. -
- 18 -

bb 23. francia-magyar bányagépesítési kollokvium kezdődött pécsett

kász/um st ie

1980. április 15.

francia szakemberek ismertetik hazájuk gépesített bányászatát azon a háromnapos kollokviumon, amely kedden kezdődött pécsett, s a hazai bányászat másik két fellegvárában, tapolcán és tatabányán folytatódik illetve fejeződik be. a kollokviumot a budapesti francia műszaki tudományos és tájékoztatási központ az országos magyar bányászati és kohászati egyesülettel közösen szervezte szakembereink számára. a tanácskozás első napján pécsett többek között a mecsekben is gondot okozó meredek dőlésű széntelepek fejtési módszereiről tartottak előadást, továbbá ismertették a munkahelyek szellőztetését ellenőrző és vezérlő francia berendezéseket.

a kollokvium szerdán tapolcán folytatódik, ahol a francia bauxitbányászat gépesítésének husz éves tapasztalatairól számolnak be, s csütörtökön a vastag széntelepek fejtéséről tartott előadásokkal fejeződik be tatabányán. /mti/

-. -

bb 24. embargó 18.00 óráig!

üdvözlő távirat

k mi um bc ie

1980. április 15.

losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait ii. margit dán királynő születésnapja, dánia nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

-. -

bb 25. elhunyt dr. regőczy emil

k mi um bc ie

1980. április 15.

dr. regőczy emil, kossuth-díjas a műszaki tudományok doktora, a geodézia és kartográfia című folyóirat nyugdíjas főszerkesztője 80 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása április 23-án 15.00 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

-. -

15.30/um

- 19 -

11
3P

bb 27. felhasználható 17 órától!

szemeyi ferenc festőművész kiállítása nagykanizsán

tóa/um ká ie

1980. április 15.

hat évtizedes munkásságának legjavát bemutató kiállítás nyílt kedden szemeyi ferenc, nagykanizsán élő festőművész alkotásaiból a városi művelődési központban. a 86 éves mester ifju korában gyógyszerészetet tanult, de igazi hivatása velen-
cébe vezette, ahol egy szabadiskola növendékeként már 1929-ben önálló kiállítása volt. a tájfestőként ismert művész tárlata május 5-ig látogatható. /mti/

..-

bb 28. felhasználható 18 órától!

négy színház vendégjátéka zalaegerszegen

tóa/um ká ie

1980. április 15.

április második felében minden eddiginél gazdagabb színházi program részese lesz zalaegerszeg színházkedvelő közönsége: a hónapvégéig négy színház társulata lép fel a megyei művelődési központ színháztermében. a sort kedden a kaposvári csiky gergely színház együttese nyitotta meg middleton rowley: átváltozások című tragédiájának előadásával. április 17-18-án a veszprémi petőfi színház társulata csurka istván majálisát viszi színre. 21-22-én a budapesti nemzeti színház társulata ruzzante: csapodár madárka színművével szerepel a városban. április 28-29-én a szolnoki szigligeti színház művészeinek előadásában trifonor: csere című színművét láthatják a zalaegerszegiek. /mti/

..-

bb 29. afrika díjat kapott a metrimpex - komplett oktatási létesítményeket exportálnak

t sz/mi um pp ie

1980. április 15.

az idei afrika díj odaitélésével jelentős nemzetközi elismerésben részesült a metrimpex. a spanyol editorial office kiadványát által alapított díjat első ízben ítélték oda magyar vállalatnak. a metrimpex elsősorban a komplett oktatási létesítmények és berendezések egyre bővülő és kifogástalan minőségű afrikai exportjával érdemelte ki az elismerést.

/folyt.köv./

- 20 -

15.40/um

1637

bb 29. /afrika díjat ...folyt./um

a vállalat piacpolitikájáról és jövőbeni terveiről kedden tartottak sajtótájékoztatót a metrimpex vezetői a vállalat székházában:

elmondták: egyedi műszereket nem lehet már gazdaságosan értékesíteni külföldön, egyre inkább a komplett berendezések és szolgáltatások iránt nőtt az igény. több évi piackutató munka nyomán a metrimpex először egyiptomi, indiai és brazil cégekkel, egyetemi tanácsokkal vette fel a kapcsolatot, s alig több mint egy évtizede kötötték meg az első jelentősebb export-szerződést, mintegy 12 millió dollár értékben brazil vállalatokkal komplett oktatási rendszer kiépítésére. azóta több mint 90 millió dollár értékben írtak alá hasonló megállapodásokat, s ezek kétharmadát már teljesítették. további 30-40 millió dolláros üzletekről jelenleg is folynak a tárgyalások. legnagyobb exportpiacaik az előbbieken kívül peru, bolívia, nigéria, s a következő években várhatóan más afrikai országok is rendelnek majd a metrimpex-től, például líbia és algéria.

az exportlehetőségek jobb kihasználása érdekében vállalati irodát alapítottak braziliában, peruban, a közelmúltban nigériában, és mexikóban, s szó van egy ecuadorban létesítendő irodáról is. ezekben az országokban szervizeket is fenntartanak. a hazai gyártó vállalatokkal, köztük a labor mim, a mom és az emg-vel társasági szerződést kötöttek. ily módon összehangoltabb ajánlatokat tehetnek külföldön, az áruszállítást komplett szolgáltatásokkal, például a tanszemélyzet betanításával, szakemberkölcsonzéssel, tankönyvek és oktatási tematikák összeállításával és szállításával is ki-egészíthetik. nigériával már kötöttek ilyen szerződést. /mti/

..-

bb 30. tovább növelik a terméseredményeket és a répa cukortartalmát - a petőházi integrált cukortermesztési rendszer közgyűlése

cser-st/mné um ie

1980. április 15.

a petőházi integrált cukortermesztési rendszerhez tartozó gazdaságok tavaly hektáronként 40 mázsával több répát, 9 mázsával több cukrot adtak az országos átlagnál, s ezeket az eredményeket a jövőben még tovább kívánják növelni - jelentették be a rendszer évi közgyűlésén, amelyet kedden tartottak a petőházi cukorgyárban.

/folyt.köv./

- 21 -

15.50/um

1630

bb 30. /tovább növelik...folyt./um

a rendszer, amelynek sajátossága, hogy a benne résztvevő gazdaságok répatermesztő tevékenységét a feldolgozó gyár irányítja, az idén működésének negyedik évébe lép. eredményeit fémjelzi, hogy a keretében működő gazdaságok érték el országosan a legjobb termelési eredményeket és az általuk termelt répának volt a legmagasabb a cukortartalma.

ebben az évben 10 000 hektáron természetesen cukorrépát, s a gazdaságok a feldolgozó gyárral közösen választották ki erre a célra a legmegfelelőbb területeket. a közgyűlésen elhatározták, hogy az idén már központilag szervezik meg a talajmintavételt. a talajvizsgálatokat együttműködési szerződés alapján a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium laboratóriumi végzik el. a cukortermelési kutató intézet segítségével továbbfejlesztik a termesztési technológiát: a különböző talajokra specializált eljárásokat dolgoznak ki. döntöttek arról is, hogy közös pénzügyi alapot hoznak létre a legjobb hatásfokkal dolgozó betakarítógépek beszerzésére. /mti/

bb 32. budapestre érkezett a vietnami nőszövetség küldöttsége

i jok/um bc ie

1980. április 15.

ha thi que elnök vezetésével kedden budapestre érkezett a vietnami nőszövetség küldöttsége. a magyar nők országos tanácsának vendégei felkeresnek gyermekintézményeket, üzeme- ket termelőszövetkezeteket, tanulmányozzák a magyar nők hely- zetét, s ismertetik a vietnami nőszövetség tevékenységét. /mti/

bb 33. angolai kereskedelmi küldöttség a szövosz-nál

t kg/s um pp ie

1980. április 15.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsának meghívá- sára kedden hazánkba érkezett az angolai népi demokratikus köztársaság belkereskedelmi küldöttsége. a florencio gaspar martins belkereskedelmi miniszterhelyettes által vezetett delegáció tanulmányozza a magyar szövetkezeti mozgalom és a belkereskedelem szervezetét, tevékenységét; kereskedelmi létesítményeket látogat meg és tárgyalásokat folytat a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok bővítésének lehető- ségeiről. /mti/

15.55/um

- 22 -

16³⁵

bb.31. a munkaverseny hirei - vállalták - teljesítették

t sl-sz-beó-gl-hag-lász/gg/p pp ie 1980-április 15.

a csepeli szerszámgépgyárban-a¹z omfb támogatásával- előrehaladt a gyártás nagyszabású korszerűsítésének folyamata, amit összekapcsoltak a termelés átcsoportosításával. a hagyományos szerszámgépek gyártását nyirbátori üzemükbe telepítet- ték, a felszabadult helyen számjegy- és számítógép vezérlésű szerszámgépek, megmunkáló központok, furómaróművek gyártását bő- vítik. ehhez határidő előtt megkezdtek az ugynevezett integ- rált gyártórendszer, vagyis a legkorszerűbb gépek láncolatának kialakítását, amelynek valamennyi egységét ipari robot, a lánco- lat egészét pedig számítógép irányítja. e fejlesztési munkával a harmadik negyedévben végeznek, s utána a legkényesebb gépele- meket is az automatizált gépsor munkálja meg. a gyártás nagymér- vű korszerűsítésével kifogástalan minőségű termékeket nyernek, s egyben a termelékenység is lényegesen megnő, vagyis megszűnik a gyár munkaerő gondja.

a lenin kohászati művek szocialista brigádjai rendelők kíván- ságának eleget téve az év eleje óta 2750 tonna martin-acélt gyár- tottak terven felül, s a többletaccélból a hengerészek is tulle- jesítették tervüket. nagyon értékes az az 5400 tonna termék is, amelyet a nemesacél hengermű finomsorának kollektívája exportra készített terven felül. a szocialista munkaverseny sikeréből fakad az az eredményük is, hogy a vállalat az első negyedévben 1,13-ról 1,07 százalékra csökkentette a selejtet.

a magánereőből építkezők jobb ellátását szolgálja a beton- és vasbetonipari művekben kibontakozott munkaverseny. az év első három hónapjában 935.000 négyzetméter, vagyis 13.500 lakás épi- téséhez elengedő vasbeton födém szerkezeti elemet adtak át a keres- kedelemnek, 370 lakásfelellemmel többet, mint a múlt év azonos idő- szakában. különösen jó eredményt értek el a vállalat alsószolcai gyárának szocialista brigádjai, amelyek a többleteredményekben és a minőség javításában is jeleskedtek. a legjobb minőségű munkát az év eddigi szakaszában a latinca sándor brigád végezte.

/folyt köv./
15.55/p

16⁴⁰

-23-

bb. 31. /a munkaverseny.....1. folyt/p

az mmg automatika művek kecskeméti gyáregységében a korszerű új termékek sora jelzi a műszakiak felajánlásainak teljesítését, a termékstruktúra változásait, a hazai és külföldi piac egyaránt nagy elismeréssel fogadta azt a készüléküket, amely fényes és hanggal jelez, ha a levegőbe több gáz áramlik a megtűrt szintnél, s hasonlóképpen nagy sikert aratott a gépkocsik kipufogógázának sűrűségét mérő, s egyben a járművek tülfogyasztását jelző műszerük. mindkét termék gyártását megkezdték, s az eddigi üzleti tárgyalások alapján arra számítanak, hogy új cikkek gazdaságosak lesznek.

a remix rádiótechnikai vállalat dolgozói a kongresszusi és felszabadulási munkaverseny kezdete óta 780 megawattóra villamosenergiát takarítottak meg, ez korábbi fogyasztásuknak körülbelül 5 százaléka. a műszaki gárda a fizikai dolgozókkal szorososan együttműködve felülvizsgálta a vállalat energiarendszerét, s a legkülönbözőbb átalakítások, korszerűsítések nyomán jött létre az eredmény. a villamosmotorok forgása közben keletkező, eddig hasznavehetetlen energia nagy részét-kondenzátor közbeiktatásával- munkára fogták, s ezzel egyben a motorok hatásfokát is javították. most termékeik minőségének javítása került előtérbe, mert még mindig 5-6 százalékos selejttel dolgoznak, ami évente csaknem 45 millió forint kárt jelent a vállalatnak, az év végéig legalább egy százalékos javulást akarnak elérni, főként a gyártás közbeni ellenőrzés fokozásával. a legnagyobb figyelmet a réteg-ellenállásokra fordítják, mert ezek egyes típusainak selejtje eléri a 10 százalékot. /mti/

ő.-

bb. 38. magyar küldöttség utazott a hannoveri vásárra

sl/s/pp/p ie

1980. április 15.

rabi béla kohó-és gépipari államtitkár vezetésével kedden küldöttség utazott az nszk-ba, a hannoveri vásárra. a küldöttség tagjai több vezető nyugatnémet céggel tárgyalnak az ipari együttműködésről. /mti/

.-

16.00/p

-24-

16⁵⁰

bb 34. józsef attila emlékülés, szoboravatás makón

dén/um st ie

1980. április 15.

makón, ahol józsef attila gimnáziumba járt, s ahol költői pályája indult, kedden emlékülést rendeztek születésének 75. évfordulója alkalmából. a városi tanácsháza dísztermében tartott ünnepségen részt vett apró Antal, az országgyűlés elnöke, garai Gábor Kossuth-díjas költő, a magyar írók szövetségének főtitkára is. jelen volt Makói Ödönné József Etelka, József Attila testvére, s Makói Pártfogójának, Espersit Jánosnak a leánya, árva Józsefné Espersit Mária, ott voltak a József Attila nevével viselő Makói intézmények, szocialista brigádok képviselői.

a vendégeket Forgó István városi tanácselnök köszöntötte, majd átadta a pro urbe díjat a helyi József Attila Gimnáziumnak, a névadó emlékének sokrétű ápolásáért, és 50 000 forint jutalmat az iskolai könyvtár fejlesztésére.

ezután Fodor András József Attila díjas költő méltatta a fiatal József Attila Makón töltött éveinek jelentőségét, Makói Pártfogójának, atyai jóbarátainak szerepét költői indulásában.

az emlékülésen Szabolcsi Miklós állami díjas akadémikus tartott előadást „minden ami volt, van”, címmel, elemezve József Attila történelmi és társadalmi érdeklődésének tükröződését költészetében.

ezután Horgas Béla költő, Lengyel András tudományos kutató, Monoki Tverdota György irodalomtörténész és Péter László, a Szegedi Somogyi Könyvtár tudományos főmunkatársa mondták el a témához kapcsolódó korreferátumukat.

az emlékülés résztvevői a Lenin téren megkoszorúzták József Attila szobrát, délután pedig megtekintették Makói Irodalmi Emlékhelyét, az Espersit-házat, ahol sok dokumentum idézi a fiatal József Attila Makói éveit. az épület udvarán ebből az alkalomból felavatták József Attila mellszobrát, Varga Imre Kossuth-díjas szobrászművész alkotását. /mti/

.-

bb 37. „jugoszlávia bemutatkozik,,

csiz/um st ie

1980. április 15.

jugoszlávia bemutatkozik címmel idegenforgalmi kiállítás nyílt kedden a Salgótarjáni József Attila Művelődési Központ előcsarnokában. a tárlat ötven nagy méretű fotón és plakáton mutatja be Jugoszlávia természeti szépségeit. a Salgótarjáni kiállítás anyagát a közeljövőben pécssett is bemutatják. /mti/

.-

16.05/um

16⁵⁰

- 25 -

bb 35. összefogás az energiaforrások feltárására - kgst tanácskozás egerben

kovö/um ie

1980. április 15.

a szocialista országok nemzetközi összefogással gyorsítják meg energiaforrásaik feltárását. erre dolgoztak ki célprogramokat a kgst földtani állandó bizottságának 39. ülésén, amelyet április 12. és 15. között tartottak egerben. a bizottság ülésén részt vettek a kgst tagországok: bulgária, csehszlovákia, lengyelország, kuba, magyarország, mongólia, az ndk, románia, a szovjetunió, vietnam küldöttségei, valamint jugoszlávia delegációja. megfigyelőként részt vettek a jemeni népi demokratikus köztársaság képviselői is.

a bizottság ülésén egyezményt fogadtak el a nagy mélységben elhelyezkedő olajmezők feltárásában való együttműködésről. véglegesítették továbbá a mongóliában évek óta folytatott földtani kutatások további öt évre szóló programját. egyezmény született arról is, hogy 1981-től a vietnami szocialista köztársaság területén kgst együttműködésben folytatnak földtani kutatásokat, elsősorban az alumíniumipar alapjainak megteremtésére. a bizottság megtárgyalta a kgst tagországok sokoldalú, geológiai vonatkozású gazdasági és műszaki-tudományos együttműködésének más fontos kérdéseit is.

a kgst földtani állandó bizottságának 39. ülése kedden a megállapodásokat rögzítő jegyzőkönyvek aláírásával fejeződött be. /mti/

-. -

bb 36. atomkutatók nemzetközi tanácskozása debrecenben

szü/um st ie

1970. április 15.

az elektronspektroszkópiával történő műszeres anyagvizsgálatról négynapos nemzetközi tanácskozás kezdődött kedden debrecenben, a magyar tudományos akadémia atommagkutató intézetében. a szemináriumon lengyelország, magyarország, az ndk és a szovjetunió több mint negyven tudósa vesz részt.

/folyt. köv./

-26 -

16.10/um

1710

bb 36. /atomkutatók...folyt./um

az elektronspektroszkópiai anyagvizsgáló módszer széles körben alkalmazható, s különösen nagy jelentősége van a kémiai szerkezet, a katalizátorok, a korrózió és általában a szilárd testfelületek vizsgálatában. e módszer alkalmazását ma már nem nélkülözheti a korszerű ipar, elsősorban a gyógyszer- és vegyipar. a négynapos debreceni tanácskozáson a szakemberek a módszertani, a kísérletfejlesztési és alkalmazási tapasztalatokat beszéltek meg.

a tanácskozást bognár rezső, a debreceni akadémiai bizottság elnöke nyitotta meg, majd berényi dénes, a magyar tudományos akadémia debreceni atommagkutató intézetének igazgatója tartott előadást. /mti/

-. -

bb 39. tavaszi nagyüzem a földeken - megkezdődött a kukoricaműszak

ö kz um ie

1980. április 16.

itt az igazi, napfényes tavasz. kedden a mezőgazdasági üzemek dolgozói az ország egész területén valóságos rohamot indítottak azért, hogy mielőbb pótolják azt a körülbelül kéthetes elmaradást, amelyet az eddigi kedvezőtlen időjárás okozott az őszerű munkákban.

baranya megye legnagyobb mezőgazdasági üzemében, a bolyi mezőgazdasági kombinátban, amely egyben az ország legnagyobb vetőmagtermelő gazdasága is, ezen a napon hozzáfogtak a tavasz legnagyobb munkájához, a kukorica vetéséhez is. a kombinát földjein összesen 7600 hektárt - a szántóterület negyvenöt százalékát - foglalja el ez a fontos takarmánynövény. a különösen kényes hibridkukorica vetését 15-20 éves gyakorlattal rendelkező traktorosokra bízták.

régi gazdahagyomány szerint a kukoricát az esztendő századik napján kell elvetni. ez a nap április 9. volt az idén, akkor azonban még olyan nedves és hideg volt a talaj, hogy nem lehetett megkezdeni a munkát. a gyors felmelegedés - kedden már husz fokos hőmérsékletet mértek a mecsekalkján - egyszerűen kedvező körülményeket teremtett a kukoricaműszak számára. baranya mezőgazdasági üzemei most nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy a késedelem ellenére optimális időben, azaz április végéig földbe kerüljön a tervezett 85 ezer hektár kukorica zöme. többszörösen igazolt tapasztalat ugyanis, hogy az április 15. és 30. között elvetett mag adja a legnagyobb termést. /folyt. kövm./

- 27 -

16.20/um

1715

bb 39. /tavaszi nagyüzem...1.folyt./um

a vetést végző mintegy félezer gép többsége nyújtott műszakban dolgozik: napi 12-14 óra hosszat, sokhelyütt pedig - ahol elegendő traktoros van - bevezették a két műszakot is. a traktorosok a vetés befejeztéig lemondtak a pihenőnapjaikról, ami további három-négy plusz műszakot jelent a tavasz folyamán. a gyors munka nem megy a minőség rovására, a talajelőkészítés és a vetés minden kritikát kiáll. az idén már több gazdaságban alkalmazzák azt a módszert, hogy a kukorica kikelése után tőszámlálást végeznek, s az egyenletesen, kellő sűrűséggel vetett táblák után minőségi prémiumot kapnak a traktorvezetők és a vetőgépkezelők.

az ország legnagyobb kukoricatermelő gazdájához - a bábolnai iparszerű kukoricatermelési rendszer /ikr/ központjába - ugyancsak kedden futottak be az első jelentések arról, hogy egyes taggazdaságok megkezdték a kukorica vetését. a közös vállalat messzemenően gondoskodott a termelés feltételeiről: többek között 6000 tonna kitűnő minőségű vetőmagot és körülbelül 200 millió forint értékű új gépet szállított a taggazdaságoknak. az idén már mindenütt a rendszer-központ által kidolgozott alternatív technológia szerint termelik legfontosabb takarmánynövényünket. ez azt jelenti, hogy mindenütt csak annyit költenek rá, amennyivel - a helyi adottságoknak megfelelően - a leggazdaságosabban növelhetik a hozamokat.

az előbbieket mellett fejér, győr-sopron, hajdu-bihar, heves és csongrád adtak hírt a kukoricavetés megkezdéséről. mind az öt megyében egy-két gazdaság határában dolgoznak még csak a kukorica-vetőgépek, de néhány napon belül mindenütt általánosan hozzálátanak ehhez a fontos tennivalóhoz. a fő követelmény mindenütt a minőség, az előírt technológia pontos betartása. a megelőző évek ugyanis kétségtelen bizonyítékát adták annak, hogy a hozamok növelésének éppen ebben vannak a legnagyobb tartalékai.

az időszak másik fontos munkája, a cukorrépa vetése országsszerte befejezéshez közeledik, s nem egy megyében már le is tették e nagy munka gondját. ezek között van többek között fejér és győr-sopron megye, s hamarosan - néhány nap múlva - közéjük kerül csongrád is. a gazdaságok igyekvésére jellemző, hogy csongrádban az időjárás okozta kényszerpihenő napjaiban rendbehozták a régi típusu, de még jól használható kisebb teljesítményű vetőgépeket is.

/folyt.köv./

- 28 -

16.30/um

17⁰⁵
3P

bb 39. /tavaszi nagyüzem...2.folyt./um

most, hogy ismét megindulhatott a munka, ezeket is beállították a cukorrépa vetés meggyorsítására. földben van már ez a fontos élelmiszeripari növény a kaposvári cukorgyár egész baranyára, tolnára és somogyra kiterjedő termőközvetében is. együttesen 3000 hektár cukorrépát vetettek, s a legelőszőr bevetett táblákon már olyan szépen sorol, hogy egy hét múlva megkezdhetik az ápolását. figyelmet érdemel, hogy a hajdúságban az idén ismét növekedett a cukorrépa vetésterülete. az új kabai cukorgyár ugyanis a közvetlen környékén akarja megtermeltetni nyersanyagát, s e törekvéséhez jó partnert talált a vidék termelőszövetkezeteiben. a kabai vörös csillag tsz például az idén már 900, a nádudvari vörös csillag tsz 700, a balmazújvárosi lenin tsz pedig 450 hektárt vetett belőle.

az ikr taggazdaságai a keddi jelentések szerint a hét végére fejezik be 14 000 hektár cukorrépa vetését. a táblák őszi gondos elmunkálása, a jó felkészülés lehetővé tette, hogy egy művelettel jó minőségű magágyat készítsenek. ezzel némileg pótolták az időjárás okozta kieséseket, és egyben elősegítették a talaj nedvességtartalmának megőrzését. számítanak arra, hogy a várható tartósabb felmelegedés nemcsak a répa, hanem a gyomnövények erőteljesebb fejlődését is magával hozza. így a megszokottnál még gondosabban készülnek mindenütt a gyomirtásra. ehhez a gyomirtószer-ellátás megfelelő.

kedden számos ikr-taggazdaságban vetették már a napraforgót is. a rendszer napraforgó-területén - amely mintegy 4000 hektárral emelkedett az idén - nagy gondot fordítanak arra, hogy a különböző hibrideket és fajtákat talajhőmérsékleti igényüknek megfelelő sorrendben vessék. vigyáznak arra is, hogy a kivetendő mag mennyisége ne legyen az optimálisnál nagyobb, mert a sűrű állomány növeli a gombás megbetegedés veszélyét.

biztató hírek érkeztek a kertészkedő üzemekből is. az ország ellátása szempontjából elsőrendűen fontos heves megye kertvidékei már nincs is jelentős lemaradás a fontosabb tavaszi munkákban. ezen a vidéken az idén mintegy 7 ezer hektáron termelnek zöldségfélét és milliárdszám nevelik a palántát. a hideg márciusi napok ellensúlyozására új palántanevelési eljárásokat alkalmaztak a termelőszövetkezetek. több helyen a fóliasátrak duplafalat öltöttek, ez által a sátor légterében egyenletesebb lett a hőmérséklet, s így már az erős hidegben megkezdhetik a szántó földekre kerülő palánták magvainak elvetését.

/folyt.köv./

- 29 -

16.35/um

17⁵⁵
3P

bb 39. /tavaszi nagyüzem...3.folyt./um

az utóbbi napokban a talaj fokozatosan felmelegedett és megkezdtek a palántázás előkészületeit. a tarnamenti homokháton kedden már hozzá is fogtak a hideget jobban tűrő káposztafélék kiültetéséhez. a paradicsom és a paprika palánták csak május elején kerülnek majd végleges helyükre.

a borsóvetést is befejezték a megyében, de a kedvezőtlen időjárás miatt a magvak többsége csak a legutóbbi melegebb napok alkalmával került földbe. a korai zöldborsó ellátást szolgálják viszont azok a táblák, ahol - kihasználva a március elejei néhány kedvező napot - korán földbe került a borsó. ezeken a területeken már szépen bokrosodik a növény.

az elmúlt hónapokban lényegében az ország egész területén az optimálisnál lényegesen kevesebb csapadék hullott. pótlására a kiskörei vízlépcső öntözőrendszerének térségében és a kislétföld több gazdaságában megkezdtek a növényi kultúrák öntözését. szolnok megyében, a tiszazug térségében a jól telelt őszi buza fejlődését segítik 50-60 milliméter csapadék kiadagolásával. többek között a héki állami gazdaságban, a mezőheki táncsics tsz-ben, tiszaföldváron és cibakházán dolgoznak az öntözőberendezések. a kislétföldön a nagyüzemi gyepek öntözéséhez láttak hozzá a gazdaságok. /mti/

-. -

kbb 40. lengyel tudományos könyvkiállítás

t km/s um bc ie

1980. április 15.

az akadémiai kiadó, a budapesti lengyel kultúra és a kultúra külkereskedelmi vállalat rendezésében lengyel tudományos könyvkiállítás nyílt kedden a lengyel kultúra kiállítótermében. a tárlat vizsonzása az elmúlt év novemberében poznanban nagy sikert aratott magyar akadémiai könyvkiállításnak. a bemutatón hat lengyel tudományos könyvkiadó - köztük a két legjelentősebb: a pwn, a lengyel tudományos akadémia kiadója és a wroclawi ossolineum - mintegy 450 kötetét állították ki. a lengyel nyelvű kiadványok mellett láthatók angol, német, illetve francia nyelvű művek is. székely györgy akadémikus, az mta magyar-lengyel történész vegyes bizottságának elnöke méltatta a tárlat jelentőségét. egyebek között hangsúlyozta, hogy a kiállítás figyelmet ébreszt a munkákban tükröződő tudományos teljesítmények iránt, ezért is tanulságos a magyar látogatóknak, köztük elsősorban a magyar tudományos élet képviselőinek.

/folyt.köv./

- 30 -

16.45/um

17⁴⁰
3P

bb 40. /lengyel tudományos...folyt./um

felhívta a figyelmet arra is, hogy az egyik bemutatott könyv, amely a xv.-xviii.század kulturális történetét feldolgozó sorozatban jelent meg, a régi lengyel könyvkiadást bemutatva a korabeli magyar kapcsolatokat is tárgyalja. az enciklopédiák, szótárak csoportjában egyaránt megtalálhatók a nyelvészeti, életrajzi, egyetemes történeti, szervezéselméleti, informatikai, irodalomtörténeti szakkönyvek.

a lengyel szellemi életben erősen ható, pezsdítő társadalomtudományi munkák, s a közgazdaságtudományi kutatásokat közreadó tanulmányok épp úgy megtalálhatók a tárlaton, mint a filozófiai, a történettudományi, a pedagógiai és a pszichológiai kötetek. az irodalomtudományi művek sorában két könyv borítóján is olvasható jan kochanowski neve: a költő munkásságának ismerete érthetőbbé teszi balassi bálint reneszánsz verselői stílusát.

a lengyel rendezők nevében edward kobryn, a lengyel tudományos akadémia tudományos könyveket terjesztő központja, az orpan igazgatóhelyettese nyitotta meg a kiállítást.

a tárlat április 24-ig tekinthető meg. /mti/

-. -

bb 41. a budapesti szir nagykövet sajtóértekezlete

t of/mm um bc ie

1980. április 15.

azóta, hogy az utolsó külföldi katona 34 esztendővel ezelőtt eltávozott szíriából, e felszabadult állam megerősödött, a nemzetközi politika egyik kulcsfontosságú országa lett a térségben - mondta a közelgő szir nemzeti ünnep alkalmából kedden tartott sajtóértekezletén saddik saddikni, a szíriai arab köztársaság budapesti nagykövete. vázolta hazájának külpolitikai törekvéseit, kapcsolatait a szocialista országokkal, küzdelmeit a nemzetközi, mindenekelőtt az amerikai imperializmussal szemben.

hangsúlyozta: bármennyire is koncentrálna támadásait a nemzetközi imperializmus szíriára, az ország és népe békét akar. de nem bármilyen áron. az emberiség érdekeinek megfelelően akarja a békét. olyanformán, ahogyan ezt - szíriát is érintően - az ensz határozatai leszögezik, vagyis úgy, hogy izraelnek vissza kell vonulnia az összes megszállt arab területről, a palesztin népnek pedig biztosítani kell törvényes jogait, beleértve az önrendelkezéshez és az önálló államalapításhoz való jogát is.

/folyt.köv./

- 31 -

16.50/um

17⁴⁵
3P

bb 41. /a budapesti szir...folyt./um

ez a követelés - mint ismeretes - olyan béke-koncepció, amely éppen az ellenkezője a camp david-i alkuban szereplő partnerek akaratának. ez utóbbi ugyanis egyiptom kiszakítását jelentené - miként a nagykövet fogalmazott - „az arab nemzet testéből,,. számunkra - tette hozzá - az arab föld nem alku tárgya.

szólt arról is saddik saddikni, hogy országépítő munkájában a szíriai nép - barátai segítségével - jelentős eredményeket ért el az elmúlt évtizedekben. a népgazdaság termelési értékét 1979-ben - a megelőző esztendőkhöz képest - több mint 16 százalékkal, az egy főre eső jövedelmet 9.8 százalékkal növelték. nagy erőfeszítéseket tesznek szakembereik saját képzésére: a tíz évvel ezelőtti 36 ezerrel szemben jelenleg 115 ezer fiatal tanul az egyetemeken, a főiskolákon, közülük sok intézményt az utóbbi években létesítettek. a szíriai nép szilárdan halad előre a maga választotta útján, a szocializmus építésében - hangsúlyozta a nagykövet. /mti/

-. -

bb 42. gázolás

gk um di

1980. április 15.

baktalórántháza belterületén egy tehergépkocsi elütötte bardi istvánné 44 éves konyhai dolgozó, helyi lakos kerékpárost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint az asszony kerékpárjával figyelmetlenül a tehergépkocsi elé kanyarodott. tovább folyik a vizsgálat. /mti/

-. -

bb 43. kitüntetés

k mi um b di

1980. április 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa sugár rezső kossuth-díjas zeneszerzőnek, a magyar népköztársaság érdemes művészeinek, a liszt ferenc zeneművészeti főiskola tanszékvezető egyetemi tanárának nyugállományba vonulása alkalmából, több mint 3 és fél évtizedes pedagógiai munkássága elismerésül a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetést molnár ferenc kulturális államtitkár kedden adta át. /mti/

-. -

- 32 -

17.00/um

17¹⁰
SP

bb 44. csóhány kálmán bucsuztatása

k gk um bc di

1980. április 15.

csóhány kálmán munkácsy-díjas, érdemes művész grafikusművészt április 21-én, hétfőn délután 3 órakor bucsuztatják a farkasréti temető ravatalozójában. temetése április 23-án, szerdán délután 3 órakor lesz pásztón. /mti/

-. -

bb 45. hazaérkezett az interparlamentáris unió tanácsülésén részt vett magyar küldöttség

kk mm um bc di

1980. április 15.

hazaérkezett oslóból az interparlamentáris unió tavaszi tanácsülésén részt vett magyar küldöttség, amelyet barcs sándor, az unió magyar csoportjának elnöke vezetett. /mti/

-. -

bb 46. a kohó- és gépipar országos zajvédelmi konferenciája dunaujvárosban

zsi/um st di

1980. április 15.

a kohó- és gépipar több mint 50 ezer dolgozója a megengedettnél zajosabb munkahelyen dolgozik és a szűrővizsgálatok eredménye szerint a veszélyeztetettek csaknem 10 százaléka csökkent hallóképességű. erre hívták fel a figyelmet kedden dunaujvárosban, a vasasszakszervezet és a kohó- és gépipari minisztérium orvos-műszaki konferenciáján. a tanácskozáson elmondták, hogy az iparágban csak az utóbbi években kezdtek szervezett harcot a zajártalom ellen. első lépésként felmérték a veszélyeztetett munkahelyeket, üzemi zajtérképek készültek és rendszeressé vált az itt dolgozók évenkénti szűrővizsgálata, valamint az egyéni védőeszközök, fül dugók használata. a vizsgálatokat azonban hatékony zajcsökkentő intézkedéseknek kell követniük, mert az időszakos orvosi vizsgálat már csak a halássérültek kiszűrésére képes. ezért a vállalatok és a munkavédelmi szervek közös feladata a zajvédelmi tervek kidolgozása, illetve végrehajtása. a meglévő zajforrások csökkentésével, a zajos technológiák elszigetelésével, az egyéni védőeszközök tökéletesítésével és használatával minimálisra csökkenthetik a zajos üzemek halláskárosító hatását.

/folyt.köv./

- 33 -

17.20/um

17⁵¹
SP

bb 46. /a kohó- és gépípar...folytm/um

az elavult, zajos technológiák, berendezések rekonstrukciójánál, illetve az új üzemek létesítésénél pedig már a tervezés stádiumában figyelembe kell venni a zajvédelmi előírásokat.

a kohó- és gépípari első zajvédelmi konferenciájának kétnapos munkájában 150 hazai üzemorvos és munkavédelmi szakember mellett a szovjetunió és az ndk vas- és fémipari szakszervezetének vezetői és szakértői is részt vesznek. a tanácskozás alkalmából a dunai vasmű művelődési termében zajvédelmi műszer- és védőeszköz kiállítás nyílt. /mti/

-. -

bb 47. erdőtüzek az országban - a tűzoltóság kérése

i km/z um bc di

1980. április 15.

száraz az avar - ég az erdő: az utóbbi időben gyakrabban riasztják erdőtüzekhez a tűzoltókat. bár a szárazra fordult időjárás miatt hamarabb kap lángra a megszáradt falevél, a kiszáradt ág, gally, az elmúlt hetekben keletkezett erdőtüzek fő oka az emberi figyelmetlenség, gondatlanság volt. március második felében például borsod megyében okozott jelentős károkat a tűz. szabálytalan tüzrakás, illetve pára- és cigarettá felelőtlen eldobása miatt borult lángba az erdő. huszonöt hektár tölgyerdő, 80 hektárnyi fű lett a lángok martalékává. április 14-én a somogy megyei szentarápási erdőben 15 hektárnyi fenyő- és tölgy erdő semmisült meg, a keletkezett kár több mint félmillió forint. salgótarjánban a pécskő dombon április 15-én kedden a gondatlanul végzett avar-, gaz- és gallyégetés okozott erdőtüzet és vezetett 2 hektár tölgy- és fenyves elpusztulásához.

az erdőtüzek megelőzése érdekében a bm tűzoltóság országos parancsnoksága ismételten felhívja a figyelmet az átmeneti időszakra - elrendelt tűzgyújtási tilalom betartására. kér mindenkit, hogy fegyelmezett magatartással segítse természeti értékeink, kincseink védelmét. /mti/

-. -

- 34 -

17.25/um

18⁰⁰
3P

bb 48. kevesebb a baleset, de a sérülések súlyosabbak a textiliparban

t os/s um pp di

1980. április 15.

csökkent a három napon túl gyógyuló üzemi balesetek száma a textiliparban. 1979-ben 2.929 balesetet jelentettek a vállalatok, ez 181-gyel volt kevesebb, mint az előző évben. a balesetek száma nagyobb arányban csökkent, mint a dolgozók létszáma - állapította meg kedden a textilipari dolgozók szakszervezetének elnöksége.

jóllehet a textilipar főként nőket foglalkoztató ágazat, az itt dolgozó férfiak létszámukhoz viszonyítva általában sérülékenyebbek. a múlt évben is több férfi szenvedett balesetet, mint nő. magas a fiatalok aránya is, 1979-ben az összes baleseteknek csaknem fele 30 éven aluli dolgozót ért.

a balesetek körülményeinek vizsgálata fényt derített arra, hogy bár számszerűségében kevesebb volt a baleset, a dolgozókra nézve azonban súlyosabb következményekkel járt. több volt a csonkulásos esetek száma az előző évinél, és két halálos baleset is történt. az okokat vizsgálva megállapították, hogy a balesetek egy részét a műszaki berendezések hibája, illetve a biztonsági berendezések hiánya okozta, de jelentős tényezőként játszott közre a dolgozók figyelmetlensége, fegyelmezetlensége is. az egyik halálos balesetet például az ittasság, a csonkulások többségét pedig a figyelmetlen gépbe-nyulás, valamint a nem előírás szerinti gépindítás, géptisztítás, hulladékeltávolítás okozta.

az elmúlt esztendőben az üzemi szakszervezeti testületek nagy felelősséggel foglalkoztak a balesetet szenvedett dolgozókkal és családjukkal. felgyógyulásukat követően - hangsúlyozták az elnökség ülésén - hatékonyan segítették újbóli beilleszkedésüket a munkahelyi kollektívába. különös figyelmet fordítottak a balesetek kivizsgálására és következetesen számon kérték a balesetet előidéző okok megszüntetését szolgáló intézkedések végrehajtását. elmondották, hogy a nyomás alatt működő berendezések felülvizsgálatára a könnyűipari minisztérium és a textilipari dolgozók szakszervezete országos munkavédelmi felhívást adott ki. ennek célja a műszaki biztonság és a személyi feltételek javítása volt. abban a gyárban, ahol a nyomás alatt lévő gép kijavításakor a halálos kimenetelű baleset történt, kidolgoztak és már üzembe helyeztek egy olyan biztonsági berendezést, amely másutt is alkalmazható és kizárja az ilyen jellegű sérülés lehetőségét. /mti/

-. -
- 35 -

17.35/um

19³⁵
3P

bb 49. időjárásjelentés

um di

1980. április 15.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

napos idő

várható időjárás az ország területére szerda estig: folytatódik a derült, száraz idő, legfeljebb a délnyugati országrészben növekszik meg holnap kissé a gomolyfelhőzet. a déli-délnyugati szél időnként megélénkül. a hőmérséklet holnap kora délután 20-24 fok között lesz. /mti/

-. -

bb 50. a radnóti szinpad műsora szombathelyen

Lér/um st di

1980. április 15.

a szovjet irodalom című folyóirat megjelenésének ötödik évfordulójára összeállított műsorával vendégszerepelt kedden szombathelyen, az új megyei és ifjúsági művelődési központban a budapesti radnóti miklós irodalmi szinpad. tagjai még további két előadást tartanak vas megyében, s felépéseik bevételeit a társadalmi összefogással épülő szombathelyi képtár javára ajánlották fel. eddig már mintegy fél-száz művészeti együttes és művész ajánlotta fel egy, vagy több estjének bevételeit erre a célra, 140 képzőművész pedig több mint 280 alkotását adta át aukcióra a képtár javára. /mti/

-. -

bb 51. magyar-csehszlovák barátsági napok vas megyében

Lér/um st di

1980. április 15.

magyar-csehszlovák barátsági napok kezdődtek kedden vas megyében. a három napos program keretében kőszegen, a mezőgazdasági szakközépiskolában baráti találkozót tartottak, ahol tibor chovan, nagykövetségi titkár, a budapesti csehszlovák kulturális és tájékoztató központ igazgatóhelyettese a csehszlovák szocialista köztársaság külpolitikájáról tartott előadást. bóbán magyar-csehszlovák barátsági estet rendeztek, amelynek előadója szintén tibor chovan volt. a barátsági est a prágai akadémiai trió műsorával fejeződött be. /mti/

-. -
- 36 -

19.10/um

20¹⁵
3P

bb 52. nyári ellátás a dunakanyarban - a dunakanyar intéző bizottság kereskedelmi és vendéglátóipari szakbizottságának ülése

cs/mné um di

1980. április 15.

már felkészültek a közelgő idegenforgalmi és üdülőkészítési munkákra a tavalyinál nagyobb mennyiségű és bővebb áruválasztékkal várják a dunakanyar vendégeit a kereskedelmi vállalatok. lesz elegendő zöldség-gyümölcs, tej-tejtermék, hus, kenyér és péksütemény, s gondoskodnak megfelelő mennyiségű sörrel és üdítőitalról is. erről számoltak be kedden, a dunakanyar intéző bizottság kereskedelmi és vendéglátó szakbizottságának katalinpusztán tartott ülésén a tejipari, söripari és husipari tröszt valamint a pest megyei sütőipari vállalat és zöldért képviselői.

a zöldért vállalat bővítette és korszerűsítette boltláncát, megszervezte a szezoncikk hétévi mozgó árusítását, az üzletek nyitvatartását és a szállítást. új üzletet nyit szentendrén és leányfalun, felújítva várja vásárlóit a budakalászi 408-as számú bolt. mozgó árusítással elégitik ki az igényeket szentendre, leányfalu és visegrad térségében, és több mint 10 elárusítóhely tart majd nyitva vasárnaponként. a boltokba pedig az idén a tavalyinál 600 tonnával több burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt szállítanak.

a váci tejüzem ebben az évben mintegy 100féle tejterméket kínál. több mint 60féle sajt - közöttük az eddig hiánycikknek számító camembert-, ezen kívül a keresletet kielégítő mennyiségű gyümölcsjoghurt, tartós tej, túrókrém kerül az üzletekbe. megjelenik a narancsos és citromos ízesítésű krémtúró. tejet naponta kétszer szállítanak a boltokba.

az idén először igény szerint árusítanak tőkehust és felvágottakat, s gondoskodnak arról, hogy a hétéveken legyen elegendő virsli, belsőség - elsősorban sertésmáj és tüdő -, valamint korlátozott mennyiségben pacal is. ezen a nyáron már a dunakanyarban is kapható lesz a „hamburger”.

a sütőipari vállalat üzemszoportjai naponta csaknem 100 tonna kenyeret és péksüteményt sütnek. az idén gondoskodnak arról, hogy legyen megfelelő mennyiségű egy-, illetve kétkilós kenyér, és többféle péksüteményből válogathassanak a vevők. a vállalat az üzemek, műszakok együttműködésének körülményeit megvizsgálva felkészült arra, hogy váratlan tulajdonosváltások is teljesíthessen, műszaki okok miatt azonban számolnia kell a szállítási gondokkal.

/folyt.köv./

- 37 -

19.20/um

20³⁰
3P

bb 52. /nyári ellátásfolyt./um

a kőbányai sörgyár minőségi és importsörből, valamint üdítő italokból - csakugy mint tavaly - teljesíteni tudja a megrendeléseket. a közkedvelt kőbányai világos sörből azonban - a folyamatos ellátáson túl - a csucsigényeket továbbra sem tudja kielégíteni, mert 8 napos eltarthatósága nem teszi lehetővé a készletek tárolását.

a tájékoztatókat követő hozzászólásokban hangsúlyozták: a fődényben különösen fontos, hogy időben rendeljék meg az árukat és tartsák be a szállítási határidőket. tavaly ugyanis gondot okozott, hogy késtek a szállítók, kifolyt a tej, és nem lehetett egy kilós kenyeret kapni. javasolták, hogy ha a sütőipari vállalat kapacitáshiány miatt nem tudja betartani a szállítási határidőket, a partnervállalatok segítségével igyekezzen enyhíteni gondjain. rámutattak arra is: a dunakanyar folyamatos és zavartalan ellátásához a vállalatoknak megfelelő tartalékokkal is rendelkezniük kell a különféle termékekből. mindez a szállító vállalatok és a kiskereskedelem mindennapi, szoros együttműködését igényli.
/mti/

-. -

bb 53. afgán ifjusági küldöttség érkezett budapestre

gy/z um bc di

1980. április 15.

az afgán demokratikus ifjusági szövetség burhan ghiaszi, első titkára vezette küldöttsége - a magyar kommunista ifjusági szövetség meghívására - kedden hazánkba érkezett. a vendégeket a ferihegyi repülőtéren kovács jeno, a kisz kb titkára fogadta.

a küldöttség megbeszéléseket folytat az afgán és a magyar ifjusági szervezet együttműködéséről, valamint a nemzetközi ifjusági mozgalom időszerű kérdéseiről./mti/

-. -
- 38 -

20.50/um

21²⁰
BP

bb 54. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.0 órától zárásig

um di

1980. április 15.

23. francia-magyar bényaápesítési kollokvium
24. üdvözlő távirat dániába
25. elhunyt dr. regőczi emil
26. megkezdődtek az országgyűlési képviselők és a helyi tanács tagok jelölőgyűlései
27. szemenyi ferenc festőművész kiállítása
28. négy színház vendégjátéka zalaegerszegen
29. afrika díjat kapott a metrimpex
30. a petőházi cukortermesztési rendszer közgyűlése
31. a munkaverseny hírei
32. budapesten a vietnami nőszövetség küldöttsége
33. angolai kereskedelmi küldöttség a szövosz-nál
34. józsef attila emlékülés, szoboravatás makón
35. kgst tanácskozás - energiaforrások feltárása
36. atomkutatók nemzetközi tanácskozása
37. jugoszláv idegenforgalmi kiállítás
38. küldöttség utazott a hannoveri vásárra
39. tavaszi nagyüzem a földeken
40. lengyel tudományos könyvkiállítás
41. a szir nagykövet sajtóértekezlete
42. gázolás baktalórántházán
43. kitüntetés sugár rezső zeneszerzőnek
44. csóhány kálmán bucsztatásának időpontja
45. hazaérkezett a küldöttség az interparlamentáris unió ülészakaról
46. a kohó- és gépipar zajvédelmi konferenciája
47. erdőtüzek az országban
48. baleseti helyzetkép a textiliparban
49. időjárásjelentés
50. a radnóti színpad műsora szombathelyen
51. magyar-csehszlovák barátsági napok vasban
52. nyári ellátás a dunakanyarban
53. afgán ifjusági küldöttség érkezett /5.jav./
54. hírjegyzék

-. -

- 39 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: halasi györgy, izsák erika,
dosztányi imre

21.10/um

21²¹
BP

60.008/4

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

s z e r d a

bb 1. fűtés jobb hatásfokkal, tisztábban a belvárosban

t iv/mm um dg di

1980. április 16.

tisztább a belváros levegője - állapította meg az v. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. lezárult a széntüzelésű, levegőszennyező fűtőberendezések cseréjének, a gáztüzelésre alkalmas kazánok beszerelésének első szakasza. mintegy 350 millió forintba került eddig az akció, s csaknem 250 épületben lett célszerűbb, kifizetődőbb a hőellátás. az idén még 82 kazánház átállítását végzik el az ikv szerelői. az adottságoktól függően igyekeznek több ház fűtését ellátó központi kazánokat felállítani.

a program teljesítésekor egyébként külön gondot jelentett a házak kéményrendszereinek átalakítása, illetve az, hogy a belváros történelmi nevezetességű épületeire - városesztétikai szempontból - nem szerelhetek külső gázkonvektorokat. a problémákat természetesen megoldották, de többletköltséggel.

a szakemberek egyébként rendszeresen vizsgálják a tüzelőberendezések hatásfokát, a pontosan beállított berendezések ugyanis - tökéletesebb égés biztosításával - óvják a levegő tisztaságát és energiát takarítanak meg. a belvárosiak háztartásában a gáztüzelésnél a fűtőanyag 70 százaléka hasznosul. a mérések nyomán 9-10 százalékkal lehet javítani a tüzelés hatásfokát. /mti/

- 1 -

3P